

1. Keskkonnakaitsetloa taotlus

Taotlus

|                 |                      |
|-----------------|----------------------|
| Taotluse number | T-KL/1034045-3       |
| Taotluse liik   | Keskkonnaloa taotlus |

Taotleja andmed

|                          |             |
|--------------------------|-------------|
| Registrikood / Isikukood | 10887843    |
| Ärinimi / Nimi           | AS Tariston |

Tegevuse ülevaade

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Taotluse kokkuvõtlikult sõnastatud sisu                                                          | AS Tariston taotleb maavara kaevandamise luba Harjumaal Saku vallas Männiku külas Tallinna-Saku liivamaardlas Tammemäe X liivakarjääri mäeeraldisel ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokki 230 kaevandamiseks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Parandustaotluse selgitus                                                                        | <p>Taotluse puuduste kõrvaldamine vastavalt Keskkonnaameti 08.09.2026. a kirjale nr DM-137074-6 ja 15.09.2026. a kirjale nr 137469-3.</p> <p>Tallinna-Saku liivamaardla kohta koostatud uuringu (Maves OÜ, 2022) ühe osana viidi läbi hüdrokeoloogiline modelleerimine, et hinnata piirkonda kujunenud karjäärijärvede veetaseme püsimist. Erinevate stsenaariumite (olemasolev olukord, kehtivate lubade põhjal varu ammendamine, kogu maardla varu ammendamine) modelleerimisel selgus, et puuduvad piisavalt head sisendandmed usaldusväärsete järelduste tegemiseks. Samuti ilmnes, et kaevandamisalade laiendamise korral ei ole uute lubade väljastamisel garanteeritud selline veebilanss, mis tagaks karjäärijärvede säilimise.</p> <p>Uuringu järelduste kohaselt ei ole põhjendatud uue veealuse kaevandamise lubamine enne, kui on läbi viidud põhjalikum seire ning selle tulemuste põhjal täpsustatud hüdrokeoloogiline modelleerimine. Vajalike lähteandmete saamiseks tuleb kogu kaevandamisalal teha veebilansi mõõtmisi vähemalt kolme, soovitatavalt viie aasta jooksul. Praegu koostab Saku Vallavalitsus Tallinna-Saku liivamaardla seireuuringu lähteülesannet ja hankedokumente, mille alusel uuring ellu viiakse.</p> <p>Arvestades kavandatava seireuuringu pikka kestust, muutis AS Tariston esialgset kaevandamisloa taotlust ning esitas Tammemäe X liivakarjääri lamamis paikneva veealuse varuploki 231 kaevandamiseks eraldiseisva kaevandamisloa taotluse (Tammemäe XII liivakarjäär). Kuna ehitusmaavarade piirkondlik nõudlus on suur, soovib taotleja alustada veepealse varu kaevandamist esimesel võimalusel. Seejuures ei ole Tammemäe X liivakarjääri kaevandamisloa menetlemine ega väljastamine otseselt sõltuv Tallinna-Saku liivamaardla täiendava seireuuringu tulemustest. Võttes arvesse uue uuringu eeldatavat ajakulu, selgub Tammemäe X karjääri kaevandamise käigus, kas ja millistel tingimustel on tulevikus võimalik alustada ka veealuse varu kaevandamist Tammemäe XII liivakarjääris.</p> |
| Tegevuse kirjeldus, iseloomustus, eesmärk ja põhjendus                                           | <p>AS Tariston on taristuobjektide- ja rajatiste ehitusega tegelev ettevõtte, mis muuhulgas tegeleb riigimaanteede aastaringse hoolduse, asfaltbetooni tootmise ja paigaldamisega ning erinevate teedehituse- ja taristuobjektide ehitamisega. Samuti on tegelenud ettevõtte üle kümne aasta maavarade kaevandamisega. Ettevõtte eesmärk on tagada Eesti ehitus- ja teetööde valdkonna jätkusuutlik areng ja ehitusmaavarade kättesaadavus ning varustuskindlus.</p> <p>Taotletav karjäär asub strateegiliselt olulises asukohas, sest piirkonnas on suur vajadus nii täitematerjali kui ka kvaliteetse maavara järele ning karjääride paiknemine ehitusobjektide läheduses aitab vähendada kavandavate ehitusobjektide maksumust ja keskkonnajalajälge. Lisaks juba käimas olevale Rail Baltic raudteetrassi ehitusele kavandatakse piirkonnas suuremate teede- ja taristuehituse projektidest tulevikus Tallinna ringraudteed, Tallinna väikest ringteed, riigi põhimaantee nr 11 Tallinna ringtee 34-38 km (Valingu-Keila) ümberehitamist 2+2 sõidurajaga maanteeks ning riigi põhimaantee nr 8 Tallinna-Paldiski tee 11-14 km (Tähetorni-Harku) ümberehitamist 2+2 sõidurajaga maanteeks koos Harku eritasandilise ristmiku rajamisega.</p> <p>Ehitusmaavarade kasutamine on otseselt seotud suurte taristuobjektide ehitamisega ning nende kättesaadavus määrab, kui kiiresti ja millises mahus saab taristut arendada. Rail Baltic raudteetrassi ehitamiseks vajalik maht ammendab olulise osa Harju maakonnas arvele võetud ehitusmaavaradest. Samas on tegemist jätkuvalt aktiivselt areneva piirkonnaga, kus nõudlus ehitusmaavarade järele püsib kõrge ka pärast Rail Balticu valmimist. Taotletav Tammemäe X liivakarjäär aitab leevendada piirkondlikku ehitusmaterjalide vajadust ning toetab jätkuvat taristuarendust.</p>                                                                                                                                                                                                         |
| Tegevusega kaasnedavad võivate keskkonnanähtingute (lõhn, müra, vibratsioon, tolm jne) kirjeldus | <p>Liiva kaevandamisel on peamiseks keskkonda mõjutavateks teguriteks tolm, müra, vibratsioon ning maastikupildi visuaalne muutumine. Samuti tekitavad karjääris töötavad masinad müra ja õhusaastet.</p> <p>Tegevusega kaasnedavad võivate keskkonnanähtingute kirjeldus ja leevendusmeetmed on esitatud taotluse seletuskirja peatükis 9.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

Käitis/tegevuskoht

|                              |                                                                                                                                |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nimetus                      | Tammemäe X liivakarjäär                                                                                                        |
| Aadress                      | Viimsi metskond 144, Männiku küla, Saku vald, Harju maakond                                                                    |
| Territoriaalkood             | 5260                                                                                                                           |
| Katastritunnus(ed)           | 71801:001:1271, 71801:001:1259                                                                                                 |
| Objekti L-EST97 koordinaadid | X: 6577400, Y: 538500                                                                                                          |
| Käitise territoorium         | Ruumikuju: 1 lahustükk. Puudutatud katastriüksused: Viimsi metskond 13 (71801:001:1259), Viimsi metskond 144 (71801:001:1271). |
| Loa taotletav kehtivusaeg    | Tähtajaline                                                                                                                    |
| Kehtivus aastates            | 15 aastat                                                                                                                      |
| Alates                       |                                                                                                                                |
| Kuni                         |                                                                                                                                |

Puudutatud kohalikud omavalitsused

|                          |               |
|--------------------------|---------------|
| KOV nimi                 | KOV EHAK kood |
| Saku vald, Harju maakond | 0719          |

## 6.1. Maavara kaevandamine

### Maardlad

#### Maardla ja mäeeraldis

|                                                    |                         |
|----------------------------------------------------|-------------------------|
| Jrk nr                                             | 1.                      |
| Mäeeraldisse olek                                  | uus mäeeraldis          |
| Registrikaardi nr                                  | 109                     |
| Maardla nimetus                                    | Tallinna-Saku           |
| Maardla osa nimetus                                |                         |
| Maardla põhimaavara                                | liiv                    |
| Mäeeraldisse nimetus                               | Tammemäe X liivakarjäär |
| Mäeeraldisel on teenindusmaa                       | Jah                     |
| Mäeeraldisse ruumikuju                             | Ruumikuju: 1 lahustükk. |
| Teenindusmaa ruumikuju                             | Ruumikuju: 1 lahustükk. |
| Mäeeraldisse pindala (ha)                          | 9.57                    |
| Käitise ehk mäeeraldisse teenindusmaa pindala (ha) | 13.99                   |
| Kaevandatava katendi kogus (tuh m³)                | 54                      |
| Kaevandatava mulla kogus (tuh m³)                  | 54                      |
| Kaevandatud maavara kasutamise otstarve            | Taristuehitus           |
| Minimaalne tootmismahd aastas                      |                         |
| Keskmine tootmismahd aastas                        | 19 000                  |

### Plokid

| Nimetus   | Kasutusala        | Liik                    | Varu  |        |            |
|-----------|-------------------|-------------------------|-------|--------|------------|
|           |                   |                         | Kogus | Ühik   | Kuupäev    |
| 230 plokk | 1203 - ehitusliiv | aT - aktiivne tarbevaru | 315   | tuh m³ | 01.04.2026 |

### Tegevusala andmed

| Jrk nr | Kasutusala        | Maksimaalne aastane tootmismahd |      | Kaevandatav varu |        |
|--------|-------------------|---------------------------------|------|------------------|--------|
|        |                   | Kogus                           | Ühik | Kogus            | Ühik   |
| 1.     | 1203 - ehitusliiv |                                 |      | 262              | tuh m³ |

### Geoloogilised uuringud

|                                                 |                                                                                                           |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Jrk nr                                          | 1.                                                                                                        |
| Geoloogilise uuringu loa omaja                  | Tariston AS                                                                                               |
| Geoloogilise uuringu loa registreerimise number | L.MU/523422                                                                                               |
| Geoloogilise uuringu loa kehtivuse aeg          | 02.09.2030                                                                                                |
| Geoloogilise uuringu aruande nimetus            | Tallinna-Saku liivamaardla Tammemäe IX uuringuruumi geoloogiline uuring (varu arvutus seisuga 01.04.2026) |
| Geoloogiafondi number                           | 47479                                                                                                     |
| Maavaravaru arvele võtmise otsuse number        | 13-5/26-94                                                                                                |
| Maavaravaru arvele võtmise otsuse kuupäev       | 26.06.2026                                                                                                |

### Kaevandatud maa korrastamine

|                                     |                      |
|-------------------------------------|----------------------|
| Kaevandatud maa kasutamise otstarve | Metsamaa või veekogu |
|-------------------------------------|----------------------|

## 6.2. Graafilised lisad ja lisadokumendid

### Graafilised lisad

|                                         |                                                               |
|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Keskkonnanaloo mäeeraldise plaan        | Lisa 1: Tammemae_X_liivakarjaari_maeeraldise_plaan_v3.pdf     |
| Keskkonnanaloo geoloogilised läbilõiked | Lisa 2: Tammemae_X_liivakarjaari_profiilid_v3.pdf             |
| Keskkonnanaloo korrastatud maa plaan    | Lisa 3: Tammemae_X_liivakarjaari_korrastatud_maa_plaan_v3.pdf |

### Lisadokumendid

|                                                                     |                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Taotluse juurde käiv seletuskiri                                    | Lisa 4: Tammemae_X_liivakarjaari_MKLT_seletuskiri_v3.pdf                                                      |
| Maavara arvele võtmise dokumendi ära kiri                           | Lisa 5: 13_526_94_Harju_maakonna_Tallinna_Saku_liivamaardla_ja_Saku_turbamaardla_registrikande_muutmine.asice |
| Üldgeoloogilise uurimistöö aruanne või geoloogilise uuringu aruanne | Lisa 6: Tammemae_IX_uuringuruumi_aruanne.asice                                                                |
| GIS ja CAD failid                                                   | Lisa 7: Tammemae_X_ruumiandmed.zip                                                                            |

## 7. Teave keskkonnamõju hindamise eelhindangu andmiseks

|                                                                                        |                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| Tegevuse täpsustus, füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul lammutustööde kirjeldus | Andmed on esitatud taotluse seletuskirjas. |
| Tegevuse asukoha ja eeldatava mõjuala kirjeldus                                        | Andmed on esitatud taotluse seletuskirjas. |

|                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tegevusega oluliselt mõjutatavate keskkonnamelementide kirjeldus              | Andmed on esitatud taotluse seletuskirjas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Teave kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta | Andmed on esitatud taotluse seletuskirjas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Kavandatava tegevuse erisused ja meetmed                                      | Kaevandamise käigus täidetakse pealmaakaevandamise ohutuseeskirju ning välditakse kütte- ja määrdeainete sattumist pinnasesse. Kaevandamisel ja kaevisel laadimisel ning transportimisel kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldamiseks tuleb rajada karjääri territooriumile teenindusplats, kui hooldamist plaanitakse karjääri maa-alal, et vältida kütuse ja õli leket pinnasesse. Teenindusplats tuleb katta kütuse ja õli pinnasesse imbumist takistava materjaliga ning koha peal peavad olema esmased kütuselekke kõrvaldamise vahendid. |

## 8. Taotluse lisad

|                                                        |                                                |
|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| Nimetus                                                | Manus                                          |
| Allkirjastatud Tammemäe X liivakarjääri taotluse lisad | Lisa 8: Tammemäe_X_liivakarjaari_MKLT_v3.asice |